

רשומות

הצעות חוק

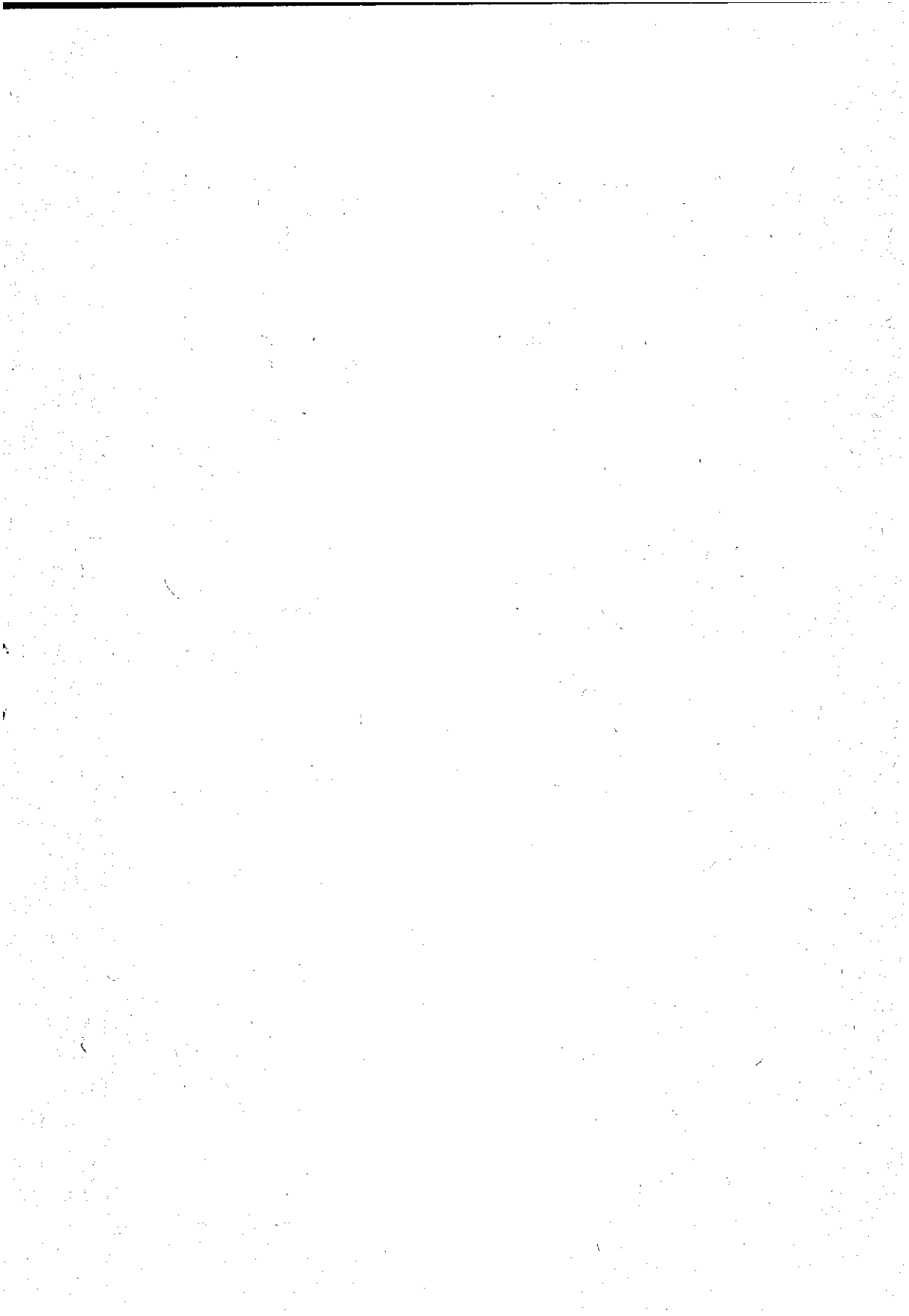
22 במרס 1978

1335

י"ג באדר ב' תשל"ח

עמוד

- 151 חוק עידוד התעשייה (מסים) (תיקון מס' 6), תשל"ח—1978
- 155 חוק שירות הקבע בצבא־הגנה לישראל (גמלאות) (תיקון מס' 11), תשל"ח—1978

חוק עידוד התעשייה (מסים) (תיקון מס' 6), תשל"ח-1978

1. בסעיף 1 לחוק עידוד התעשייה (מסים), תשכ"ט-1969, (להלן – החוק העיקרי), תיקון סעיף 1 במקום הגדרת "מפעל תעשייתי" יבוא:

"מפעל תעשייתי" – מפעל תעשייתי שבבעלותה של חברה תעשייתית שעיקר פעילותו בשנת המס היא פעילות ייצורית; לענין זה, יראו, בין היתר, את הפעילויות המפורטות בהוספת כפעילויות שאינן ייצורית;

2. אחרי סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיפים
3א ו-3ב

3א. (א) חברה תעשייתית זכאית לנכות מהכנסתה סכום השווה לשיעור עליית המדד הממוצע כפול רבע מהמלאי הסופי – בשנת המס 1978 וכפול מחצית מהמלאי הסופי – בשנת המס 1979; לענין זה –

"ניכוי בשל
מלאי

"מדד" – מדד המחירים הסיטוניים של תפוקת התעשייה ליצדים מקומיים, המתפרסם מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;
"עליית המדד הממוצע" – ההפרש בין המדד הממוצע של השנה שלגביה ניתן הניכוי לבין המדד הממוצע של השנה שקדמה לה;
"מלאי סופי" – ערך המלאי שהיה בתום שנת המס שקדמה לשנה שלגביה הכנסתה ניתן הניכוי, כפי שהוא מצויין במאזן החברה בתום אותה שנת מס.

דברי הסבר

סעיף 1 בסעיף 1 לחוק העיקרי מוגדר מפעל תעשייתי כך:

סעיף 1 בסעיף 1 לחוק העיקרי מוגדר מפעל תעשייתי כך:

התיקון המוצע מכוון לבטא את הכוונה שעמדה מאחורי ההגדרה הקיימת – שהיא מתן הקלות למפעל שעיקר פעילותו היא ייצורית, בלי שהדבר יצריך עבודה מסודרת ומיוחדת של שלטונות המס.

"מפעל תעשייתי" – מפעל תעשייתי שבבעלותה של חברה תעשייתית, אשר בשנת מס סך כל הסכום שהיא משלמת בו כהכנסת עבודה עבור פעילות לא-ייצורית, כמפורט בהוספת, בצירוף סכום הפחת, בשל הנכסים המשמשים לפעילות כאמור, אינו עולה על 25% מסך כל הכנסת העבודה שהיא משלמת במפעל בצירוף סכום הפחת בשל נכסי המפעל; לענין זה, פחת – מכסת הפחת לפי תקנות מס הכנסה (פחת), 1941.

לסעיף 3א החדש: מוצע לאפשר לנכות מהכנסתה של חברה תעשייתית, בקביעת הכנסתה החייבת במס, סכום השווה לחלק מעליית ערכו של המלאי במשך שנת המס. כך ימותן הנטל הכולל של המס על רווחים אינפלציוניים, נטל שהוא כבד במיוחד בתעשייה. ההוראה מוצעת לשתי שנות מס, ובהן תיבחן השפעת ההוראה ויוסקו מסקנות לגבי העתיד.

מסתבר שביצוע החוק לפי הגדרה זו כרוך בקשיים גדולים ביותר בשל הצורך לבדוק כמה אחוזים בדיוק משכר העבודה משתלמים עבור כל אחת מהפעילויות שאינן ייצוריות ולבדוק את סכומי הפחת עבור הנכסים המשמשים לפעילויות כאמור, ובשל הצורך לדאוג לכך

לסעיף 3ב החדש: אחת המטרות של המדיניות הכלכלית החדשה היא הכוונה התעשייה לגייס הון מהציבור

1 סי"ח תשכ"ט, עמ' 232; חש"ל, עמ' 152; חש"ל, עמ' 68; עמ' 76, תשל"ה, עמ' 164; חש"ל, עמ' 76.

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על חברה תעשייתית בהשקעת חוץ שהיא חברה זכאית על פי סעיף 53ט לחוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959.

33. חברה תעשייתית שהוכיחה להנחת דעתו של פקיד השומה כי בשנת המס היו לה הוצאות להנפקת מניות הנרשמות למסחר בבורסה תהא זכאית לנכותם בשלושה שיעורים שנתיים שווים החל באותה שנה.

ניכוי הוצאות הנפקה

3. האמור בסעיף 4 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) חברה להשכרת ציוד שהוכיחה להנחת דעתו של פקיד השומה, כי בשנת המס 1976 או לאחריה רכשה נכס שאילו היה בבעלותה של חברה תעשייתית היה בגדר נכס עסקי חדש, והיא משכירה אותו לחברה תעשייתית, תהא זכאית לניכוי פחת לגבי אותו נכס בשיעור שנתי של 50% בשל התקופה שבה היה מושכר; לענין זה, חברה להשכרת ציוד – חברה תושבת ישראל אשר לפחות 70% מהכנסותיה בשנת המס הם מהשכרת ציוד להשכרה כמשמעותו בסעיף 40 לחוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959."

4. אחרי סעיף 18 לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ה': מס הכנסה של חברה תעשייתית"

19. (א) חברה תעשייתית שהשקיעה בשנת מס פלוגית סכומים בקידומו ובפיתוחו של מפעלה התעשייתית, יוטל על סכום השווה לסכום השקעתה

מס הכנסה מופחת

דברי הסבר

מנועי פרטי כמשמעותו בפקודת התעבורה – שהם בבעלותו של מפעל להשכרת ציוד, אשר בהתאם לתכניתו המאושרת הם מיועדים להשכרה למפעלים מאושרים או מוכרים והוכח למנהל כי –

(1) הם הושכרו לראשונה למפעל מאושר או מוכר, לפני תום התקופה לביצוע התכנית כפי שנקבעה בכתב האישור של אותו מפעל, ואילו אותו מפעל היה בעלם היה זכאי למענק השקעה בשלהם;

(2) ההשכרה היא בהתאם לתנאי האישור של המפעל להשכרת ציוד;

(3) בכתב האישור של המפעל השוכר צויין שהוא ישכור מכונות או ציוד מן הסוג ששכר;

(4) המכונות או הציוד לא נמכרו, לא הושכרו ולא הושאלו לפני שהושכרו לראשונה כאמור בפסקה (1), ואם הובאו לישראל באישור המינהלה לענין זה כשהם משומשים – לא היה בהם שימוש קודם בישראל.

במקום לגייסו ממקורות ציבוריים. הוצאות הנפקה הן במהותן הוצאות הוגיות ואינן מוכרות כהוצאה לענין מס הכנסה, דבר המכביד על גיוס ההון. משום כך כיוצע לאפשר למפעלים תעשייתיים לנכות את הוצאות ההנפקה בגיוס הון דרך הבורסה.

בשנת 1976 תוקן חוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959, חיקון המאפשר לתת מענק השקעה לחברה המשכירה ציוד למפעלים תעשייתיים. הסיבה לחיקון היתה הרצון להקל על מפעלים תעשייתיים המעדיפים, מבהינה כלכלית, לשכור ציוד מאשר לקנותו; ומתן המענק לחברה המשכירה את הציוד צריך להתבטא במחיר שעל המפעל לשלם כאשר הוא שוכר את הציוד.

בשל אותה סיבה ומתוך אותה מגמה מוצע להשלים את החיקון האמור בהוראה שתאפשר מתן פחת של 50% לשנה לחברה להשכרת ציוד בשל "ציוד להשכרה" שהיא משכירה לראשונה למפעל תעשייתי, לתקופה של חמש שנים לפחות.

4 סעיפים 19 עד 21 החדשים: התעשייה טו"ב לת בשנים האחרונות מירידה יחסית ברור-חיות, ירידה שאוונה במידה מסוימת על ידי הטבות

ציוד להשכרה מוגדר בסעיף 40 לחוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959, בו הלשון: "ציוד להשכרה" – מכונות וציוד אחר – למעט רכב

2 ס"ח תשי"ט, עמ' 234.

כאמור, מהכנסתה החייבת ממפעלה התעשייתי, מס הכנסה בשיעור של 20%, וזאת על אף האמור בסעיף 127 (א) לפקודה, ובלבד שתוך חמש שנים לאחר שנת המס שבה הופקה ההכנסה החייבת תשקיע החברה בנכסים קבועים של המפעל והמשמשים לצרכיו סכום השווה לתמורת הנכסים הקבועים שמכרה באותה שנת מס בהוספת 30% לפחות מן ההכנסה שעליה הוטל המס המופחת.

(ב) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע סוגי השקעות שלא יראו אותן, לענין סעיף זה, כהשקעות בקידום ופיתוח, ורשאי הוא, באישור כאמור, לקבוע סייגים ותנאים לקביעתו.

20. (א) נתנה חברה בשנת מס פלונית סכומים לבעל שליטה, או זקפה אותם לחובתו, הכל בין במישרין ובין בעקיפין, ינוכו אותם סכומים מאותו חלק מהכנסתה החייבת הזכאית באותה שנת מס לשיעור מס מופחת לפי סעיף 19.

הנבלת הזכות
למס מופחת

(ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול לגבי –

- (1) סכומים המותרים כהוצאה;
- (2) החזר סכומים שחולקו כדיבידנד;
- (3) החזר הלוואה שנתן בעל השליטה לתקופה שאינה עולה על שנה;
- (4) סכומים שהחזיק בעל השליטה או שעמדו לחובתו פחות משלושה חדשים בשנת מס אחת.

21. חברה תעשייתית ששילמה לשנת מס פלונית מס מופחת לפי סעיף 19, ולא קיימה את התנאים שבאותו סעיף, תשלם, בעת הגשת הדין והשכון לפי סעיף 131 לפקודה לשנת המס שלאחר תום חמש שנים מאותה שנה, את המס שלא הוטל עליה בשל הוראות אותו סעיף, בצירוף ריבית של 26% לשנה מתום אותה שנת מס ועד ליום התשלום.

תשלום הפרש
כשלא נתמלאו
התנאים
שבסעיף 19

דברי הסבר

סעיף 131: ביקש כאמור, לא יחול בשעת מכירת המניות לראשונה לאחר הרישום הפטור ממס על ריווח הון על פי סעיף 97(ג); ואולם רשאי בעל המניות לחזור מהבקשה בשעת מכירת המניות כאמור ולשלם את המס שהיה מגיע בשל הרישום בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בסעיף 159(א) החל מהמועד שבו היה עליו לשלם את המס אילו לא ביקש כאמור.

הסעיף האמור מתייחס למניות קיימות שגרשמו בבורסה, ותכליתו להגביל את הפטור ממס רווחי הון לגבי רווחים שנצברו בחברה החל ממועד רישום המניות בבורסה. במגמה לעודד גיוס הון מהציבור מוצע להסיר את ההגבלה אם ערך המניות שהוצע לציבור אינו פחות מערך המניות הקיימות שגרשמו בבורסה, ובלבד שהמניות הקיימות שגרשמו לא יימכרו לפני שחלפו מחמש שנים מרישומן כאמור, תקופה הדרושה כדי לצמצם את משקלו של הרווח שנצבר בחברה לפני רישום המניות.

שניתנו לה לפי החוק העיקרי בשנים 1968 עד 1976. ביטול ההטבות משנת 1977 נתן אותותיו; הדבר הרתיע משקיעים חדשים וכתוצאה מכך השפיע לרעה גם על מדיניות התעסוקה ומאזן התשלומים.

משום כך מוצע עתה לחזור ולהעניק הטבות לגבי רווחים של חברות תעשייתיות שיושקעו בקידום ופיתוח חם של מפעליהם התעשייתיים.

הסמכות הניתנת לשר האוצר בסעיף 19 (ב) מכוונת למנוע מתן ההטבה להשקעה חוזרת בנכסים שאינם תורמים למפעל.

לסעיף 21 החדש: סעיף 101 (א) לפקודת מס הכנסה קובע לאמור:

"(א) רישומן בבורסה של מניות ייחשב כמכירתן ביום הרישום וזאת אם בעל המניות ביקש שלא ייחשב כך בשעה שהגיש לראשונה לאחר הרישום דו"ח לפי

<p>21א. (א) הוראות סעיף 101 לפקודה לא יחולו על רישומן בבורסה של מניות בחברה תעשייתית אם בעת רישום המניות כאמור הוצעו לציבור מניות נוספות שערבן לפחות כערבן של המניות שנרשמו כאמור.</p>	<p>פטור להפיכת מניות פרטיות למניות נסחרות בבורסה</p>
<p>(ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול אם מניות שנרשמו כאמור נמכרו בחוך חמש שנים מיום שנרשמו; נמכרו המניות כאמור, יראו את בעל המניות, לענין סעיף 101 (א) לפקודה, כאילו ביקש כדין שרישום המניות לא ייחשב כמכירתן.</p>	
<p>5. בסעיף 49 לחוק העיקרי, במקום "אך לענין פסקאות (1) ו-(2)" יבוא "למעט סעיפים 3א, 3ב, 19 ו-21 ולענין פסקאות (1) ו-(2) גם."</p>	<p>תיקון סעיף 49</p>
<p>6. בסעיף 52 (א) (3) לחוק העיקרי, במקום הסיפה המתחילה במלים "השכר והפחת" יבוא "שלא ממפעלה התעשייתי מעל למותר בהגדרת חברה תעשייתית, ובלבד שלא הל שינוי מהותי באופיה ופעולתה של החברה".</p>	<p>תיקון סעיף 52</p>
<p>7. בסעיף 53 לחוק העיקרי, המלים "מפעל תעשייתי" – יימחקו.</p>	<p>תיקון סעיף 53</p>
<p>8. תחולתו של סעיף 2, לגבי תוספת סעיף 3ב, משנת המס 1977.</p>	<p>תחולה</p>

דברי הסבר

סעיף 5 ההטבות המוצעות בחוק זה מיועדות לתע-
 שיה בלבד ויש צורך לומר זאת במפורש, שכן סעיף 49 לחוק העיקרי מעניק את ההטבות הניתנות למפעלים תעשייתיים גם לחברות העוסקות בהובלה ימית ואווירית ולבתי מלון.

סעיפים 6 ו-7 להתאמת הסעיפים לתיקון שנעשה בהגדרת "מפעל תעשייתי".

חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות) (תיקון מס' 11), תשל"ח-1978

1. בסעיף 28 לחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות), תשי"ד-1954 1 – תיקון סעיף 28

(1) בסעיף קטן (א), במקום "ישולם לו מענק קצבה שהיה זכאי לה לאחרונה לפני נישואיו" יבוא "ישולם לו מענק בסכום הקצבה שהיה זכאי לה, לולא נישא, כמפורט בסעיף קטן (ב)";

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) מחצית המענק לפי סעיף זה תשולם לבן זוג עם הגשת בקשתו לכך, אך לא לפני הנישואין, והיא תחושב על בסיס שיעור הקצבה שהיה זכאי לה לאחרונה לפני הנישואין, והמחצית השניה תשולם לו כתום שנתיים לאחר הנישואין, והיא תחושב על בסיס שיעור הקצבה שהיתה משתלמת לו אותה שעה לולא נישא";

(3) בסעיף קטן (ג) –

(א) במקום "שנתיים" יבוא בכל מקום "חמש שנים";

(ב) במקום "אולם אם כבר שולם לו המענק" יבוא "אולם אם כבר שולם לו מענק או מחציתו".

2. סעיף 1 (א) יחול, לגבי התקופה שמיום פרסומו של חוק זה, גם על – תוראות מעבר

(1) בן זוג שנישואיו השניים הופקעו לפני יום פרסומו של חוק זה, אך תוך חמש שנים מיום שנתקיימו הנישואין;

(2) בן זוג שנישואיו השניים הופקעו בשל הליכים שהחלו בהם תוך חמש שנים מיום שנתקיימו הנישואין, בין שהחלו בהם לפני יום פרסומו של חוק זה ובין לאחר מכן;

(3) בן זוג שביום פרסומו של חוק זה עדיין לא עברו חמש שנים מיום שנתקיימו נישואיו השניים.

דברי הסבר

קצבה רק אם הנישואין השניים פקעו תוך שנתיים מהיום שנתקיימו. ההצעה קובעת כי הזכות לחזור ולקבל קצבה תהול אם הנישואין פקעו תוך חמש שנים מיום שנתקיימו. במקביל לכך קובעת ההצעה כי המענק לבן הזוג, המשתלם לו עם נישואיו, ישולם בשני שיעורים: האחד עם הנישואין והשני כעבור שנתיים.

תיקון זה בא להשוות את זכותו של בן זוג של חייל או חיילת בשירות קבע בצה"ל, המקבל קצבת שאירים ונישא מחדש, לזכותו של בן זוג המקבל קצבת שאירים מכוח שירות המדינה, הביטוח הלאומי והסדרי חוק אחרים.

כיום זכאי בן זוג של חייל או חיילת לחזור ולקבל

חברת הכנסת ש. ארבל-אלמולוני

1 ס"ח תשי"ד, עמ' 179; תשל"ז, עמ' 314.

